

Управно судство у развијеним земљама

Проф. др Вук Цуцић

Правни факултет

Универзитет у Београду

Модели управног судства

Fromont

Критеријум:

- Субјекти контроле
- Државни савет (нпр. Француска, Италија, Грчка)
- Управни судови (нпр. Немачка, Аустрија, Чешка)
- Редовни судови (Common Law земље)

Системи са државним саветом

Системи управних судова

Системи редовних судова

Braibant

Критеријум:

- Посебна грана судства за управне спорове
- Субјекти контроле

1. Енглеска, Аустрија (до 2014)
2. Мађарска, Кина, Србија (до 2010)
3. Пољска, Индонезија, Мексико
4. Немачка, Аустрија (од 2014)
5. Француска, Италија, Грчка, Холандија, Белгија, Египат, Либан

Монистички системи

1. квази-судска тела

2. Посебна већа редовних судова

3. Посебни управни судови под заједничким врховним судом

Дуалистички системи

4. Посебна грана управног судства

5. Државни савет

Lemasurier

Критеријум:

- Врсте управних спорова које се пресуђују

1. Управни судови решавају све управне спорове
2. Обични судови решавају све управне спорове
3. Управни и редовни судови решавају управне спорове

Француски модел

Common Law модел

Мешовити модел

Guyomar / Seiller

Критеријум:

- Субјекти контроле
- Посебан поступак за решавање управних спорова

1. Немачка, Аустрија
2. Француска, Италија, Белгија, Холандија
3. Common Law земље
4. БиХ, Словенија, Србија, Хрватска, Црна Гора, Шпанија

Француско управно судство

Организација и надлежност управног судства

- Државни савет (1799, 1872)
- Жалбени управни судови (1987)
- Првостепени управни судови (1953)

- Заостатак у раду – приближно 26,000 предмета
- Не пресуђују се сви спорови у три инстанце
- Конкуренција, парламентарни избори
- Специјализовани судови (нпр. Рачунски суд)

Врсте тужби / спорова

- *Le contentieux pour l'excès de pouvoir* (спор за поништај)
- *Le contentieux de pleine juridiction* (спор пуне јурисдикције)
- *Les recours en declaration* (спор за утврђење)
- *Le contentieux de la repression* (репресивни спор)

Историјски развој

Француска револуција

Управно-судска шизма

- Закон од 16-24 августа 1790 – забрана редовним судовима да пресуђују управне спорове (поновљено из Сенжерменског едикта из 1641)
- Закон од 7-14 октобра 1790 – управне спорове решава краљ (касније шеф државе)

L'Ancien Régime

Настанак *Le contentieux pour excès de pouvoir*

Промена правне природе Државног савета

1799. (*justice retenue*)

1872. (*justice deleguee*)

Немачко управно СУДСТВО

Организација и надлежност управног судства

- ***Bundesverwaltungsgericht*** (1953) – савезни суд, савезни закони
- ***Oberverwaltungsgericht*** – покрајински суд, савезни и покрајински закони
- ***Verwaltungsgericht*** – покрајински суд, савезни и покрајински закони

- Не суде се сви спорови у три инстанце
- Накнада штете, јавне набавке, фискални спорови, спорови из социјалног осигурања, накнада за експропријацију – нису у надлежности управног судства

Врсте тужби / тужбених захтева

- **Anfechtungsklage** (поништај оневозних управних аката, ексцепција неуставности и незаконитости)
- **Verpflichtungsklage** (поништај негативних управних аката и против ћутања управе, ексцепција неуставности и незаконитости)
- **Leistungsklage** (против незаконито предузетих или изосталих управних радњи)
- **Feststellungsklage** (тужба за утврђење, ексцепција неуставности и незаконитости)
- **Normenkontrollverfahren** (против управних прописа, урбанистички планови)

Судска контрола управе у Енглеској

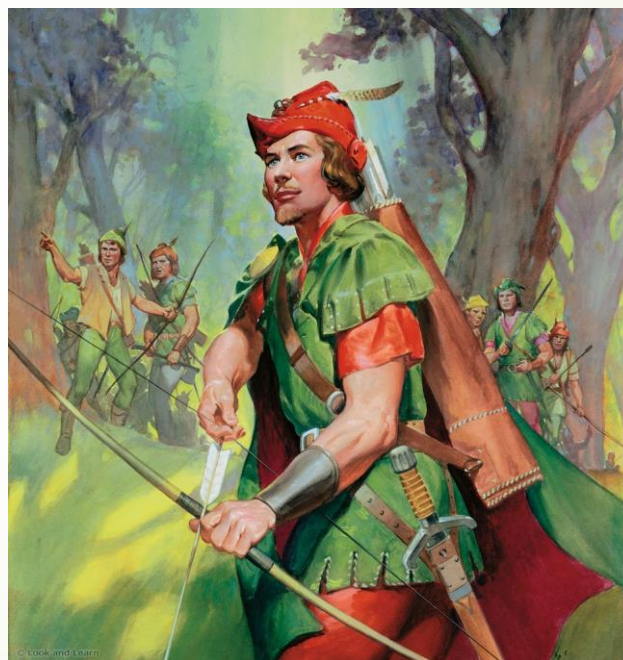

Организација и надлежност судова који контролишу управу

- ▶ The Constitutional Reform Act (2005)
- ▶ The Tribunals, Courts and Enforcement Act (2007)
- ▶ Part 54 of the Civil Procedure Rules

- ▶ Врховни суд УК
- ▶ Жалбени суд
- ▶ Високи суд (Управни суд) / Виши трибунал (у рангу виших судова)
- ▶ Првостепени трибунал

Историјски развој

Albert Venn Dicey

Историјски развој

- Управни трибунали:

- 1660 – the Commissioner of Customs and Excise

- 1799 – the General Commissioner of Income Tax

- XX век – више од 80

- *Производ државе благостања*

- *Неплански, велике процесне и организационе разлике, недостатак гаранција независности и процесних гаранција, одсуство правника*

- Френков комитет (1957): транспарентност, правичност и непристрасност

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

?

